

TIBBIY HAMSHIRANING ETIKA VA DEONTOLOGIYASI

Xo`jaobod Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi Hamshiralik ishi fani o`qituvchisi Qodirova Dilnozaxon Sulonovna ning tayyorlagan ma`ruzasi.

Ilmiy-texnik taraqqiyot va tibbiy tadqiqotlar imkoniyatlarining kengayishi sharoitida hamshiraning etikasi va deontologiyasi o'z dolzarbligini yo'qotmaydi. Bugungi kunda, har doimgiday, hamshira nafaqat ishda o'zining yuqori professionalligini, balki o'z bemorlari va hamkasblariga nisbatan ehtiyotkorlik, sezgirlik, samimiy munosabatni namoyon qilishi kerak.

Hamshira ishidagi etika va deontologiya bu hamshiraning diagnostika va davolash jarayonidagi barcha ishtirokchilar, bemor, uning qarindoshlari bilan munosabatlari, shuningdek, umuman tibbiy guruhdagi munosabatlardir. Tibbiy etika bioetikadan ajratilgan, uning asosiy ma'nosi inson hayotining barcha sohalarida, shu jumladan tibbiy faoliyatda gumanizmning namoyon bo'lishi.

Axloq Kasbiy faoliyatdagi etika bu tibbiyot xodimining kundalik faoliyatida bajarishi kerak bo'lgan axloqiy va axloqiy me'yorlar to'plamidir – tibbiy aralashuvlarni amalga oshirish, bemorlarga g'amxo'rlik qilish va boshqalar.

Tibbiy etikaning yana bir sohasi bu deontologiya. Bu zamonaviy jamiyatda o'zini namoyon qiladigan axloq va axloqning turli muammolarini o'rganadigan fan. Tibbiy etika va hamshira ishida deontologiya zamonaviy tushunchalarda ikkita asosiy jihatni nazarda tutadi:

1. Amaliy - etika tibbiy amaliyotning kundalik faoliyatida axloqiy g'oyalarni shakllantirish va qo'llash bilan shug'ullanadigan qismlaridan biri vazifasini bajaradi. Ilmiy-etika tibbiyot xodimining faoliyatida axloqiy va axloqiy jihatlarni o'rganish bilan shug'ullanadigan tibbiyot fanining sohalaridan biri bo'lib xizmat qiladi.

Deontologiya Agar tibbiy hamshira ishida tibbiy etika va deontologiya hurmat qilinmasa, umuman olganda ish jamoasidagi atmosferaga salbiy ta'sir ko'rsatadigan mutaxassislar o'rtasida nizolar kelib chiqishi mumkin. Hamshiralar va shifokorlar o'rtasidagi mojarolarning asosiy sabablarini ko'rib chiqing:

Hamshiraning etikasi va deontologiyasi fan sifatida mutaxassisning ishida yuzaga keladigan turli muammolarni hal qilishga imkon beradi.

Ushbu ish quyidagi yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

1. mojaroli vaziyatlardan chiqish yo'llari va ularning oldini olish, jamoaviy ishlar uchun usullari, muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish bo'yicha seminar va treninglar;

2. hamshiralarni bemorlar va ularning qarindoshlari bilan muloqot qilishga o'rgatish;
3. hamshiraning axloq qoidalari to'g'risidagi bilimlarni sinash;
4. Davriy sinovlarni o'tkazish, buning natijasida surunkali charchoq, professional holdan toygan ishchilarni aniqlash mumkin. Ushbu ma'lumotlarga asoslanib, charchash sindromini rivojlanish xavfini kamaytirish bo'yicha tadbirlar rejalashtirilgan.

Masalan, hamshiralardan biri uning ish kunini mobil telefon kamerasida suratga oldi, so'ngra ijtimoiy tarmoqlardagi sahifasida bemorlar ishtirok etgan fotosuratlarini joylashtirdi. Bunday hamshira bilan suhbat o'tkaziladi va mobil telefonlardan foydalanish bo'limida bemorlarni suratga olish taqiqlanadi.

Axloqiy normalar va hodisalar Axloq tushunchasi Axloqiy hodisalarda ikkita nuqta mavjud:

1) shaxsiy lahzalar (shaxsning avtonomiyasi va uning o'zini o'zi anglashi, axloqiy xulq-atvor qoidalari va axloqiy baholanish);

2) ob'ektiv, o'ziga xos bo'lmagan moment (ma'lum madaniyat, ijtimoiy guruh, jamoa, axloqiy qarashlar, qadriyatlar, axloq, inson munosabatlarining shakllari va normalari ustunlik qiladi).

Ko'rsatib o'tilgan fikrlarning birinchisi axloqning tavsifiga, ikkinchisi axloqqa tegishli. Axloqning o'ziga xos shundaki, u odamlarning avtonom pozitsiyasini, ularning yaxshilik va yomonlikni, burch insonning xatti harakatlarida, munosabatlarida va harakatlarida erkin va o'z-o'zidan qaror qilishini ifodalaydi. Ijtimoiy guruhlar, jamoalar va umuman jamiyat axloqi haqida gap ketganda, bu asosan axloq (guruh va umumiy ijtimoiy axloq, qadriyatlar, e'tiqodlar, munosabatlar, normalar va institutlar haqida). Tibbiy etika nima Tibbiy etika har bir tibbiyot xodimi o'z ishlarida kuzatishi kerak bo'lgan axloqiy me'yorlar to'plamidir. Bu deontologiya, axloq muammolari bilan shug'ullanadigan fan bilan chambarchas bog'liqdir.

Tibbiy deontologiya nima

Tibbiy deontologiya tibbiy muassasaning xodimi va uning bemorining o'zaro ta'sir qilishi kerak bo'lgan normalarni belgilaydi. Atamaning o'zi "otasi" I. Bentham, XIX asr boshlaridagi ingliz faylasufi. Deontologiya bo'yicha u nafaqat shifokor yoki hamshirani, balki har qanday xodimning xatti-harakatlari normalari haqidagi fanni tushungan.

"**Deontologiya**" atamasi yunoncha ildizlarga ega. Deon zarur degan ma'noni anglatadi, va logotiplar ta'lim berish deb tarjima qilinadi. Shuning uchun tibbiyot xodimining kasallar oldidagi burchlari haqidagi fanni deontologiya deb atash mumkin.

TIBBIYOT ETGUNGA VA DEONTOLOJI BUGUN ASOSLARI

Ayni paytda, (ichidagi, ham munosabatlar muammosi ishchi kuchi, shuningdek, bemor bilan) alohida ahamiyat sotib oldi. Barcha xodimlar, shuningdek, shifokor bilan bemor o'rtasidagi ishonch yo'qligida yaxshi muvofiqlashtirilgan ish holda tibbiyot sohasida ulkan muvaffaqiyatlar dargumon. Tibbiyot va axloqiy etika sinonim emas. Aslida, etika etikasi alohida filiali bir xil bo'ladi. U xor kompleksi faqat professional ekanligi axloqiy me'yorlari inson. Shu bilan bir vaqtda, axloq ancha keng tushuncha.

ETIKA, NIMA BO'LISHI MUMKIN?

Endi bu tushunchaning bir necha variantlarni ajratiladi. Bu barcha stolga munosabatlar qanday darajada bog'liq. Ularning asosiy navlari orasida ajratadi:

- Doktor – sabr;
- Doktor – hamshira;
- Doktor – Doktor;
- Hamshira – sabr;
- Hamshira – hamshira;
- Doktor – ma'muriyati;
- Doktor – hamshiralar;
- Hamshira – hamshiralar;
- hamshiralar – hamshiralar;
- Hamshira – ma'muriyati;
- hamshiralar – sabr;
- hamshiralar – ma'muriyati.

SHIFOKORNING BEMOR BILAN SHIFOXONADAGI MUNOSABATLAR

Bu tibbiy etika va tibbiy etika eng muhim ekanligini shu erda. Haqiqat, bemor va shifokor o'rtasidagi hech rozilik bir ishonch munosabatlar bo'lishi mumkin emas, va bu holatda aslida, bemor odam shifo jarayoni sezilarli darajada kechiktirildi, deb hisoblanadi, bemorning ishonchini qozonish maqsadida, etika ko'ra, shifokor o'zimizni ifodalarini va jargon yotar yo'l qo'ymasligimiz kerak, lekin shu bilan birga u to'la tiklash erishish uchun amalga oshirilishi uchun uning kasallik mohiyati va asosiy faoliyati, deb bemorni aytib tushunish oson bo'lishi kerak. Shifokor shunday bo'lsa, u palatadagi javob rogan uchun ishonch hosil bo'ladi. Haqiqat sabr 100% da shifokor ishonish mumkin bo'ladi, lekin u uning professionallik, albatta ishonch bo'lsa. Ko'pchilik shifokorlar tibbiy axloq va tibbiy etika chigal bemor taqiqlaydi va o'zining holatini inson mohiyatiga olib holda zaruratsiz qiyin ekanini unutma. Bu tez shifo uchun qulay emas va shifokor bilan munosabatlarga juda zararli bo'lishi mumkin bemorlarda qo'shimcha qo'rquv yaratadi. Bundan tashqari, tibbiy axloq va etika shifokor bemor yoyish uchun ruxsat bermaydi. Bu holda, bu qoida do'stlaringiz va oilangiz bilan, lekin hatto muayyan shaxsning davolashda ishtirok bo'lmagan kishilar hamkasblari bilan emas, balki faqat rioya qilinishi kerak.

HAMSHIRALAR BEMORLAR BILAN MULOQOTDA

Ma'lumki, bemorlar bilan aloqada bo'lgan boshqa sog'liqni saqlash xodimlari ko'ra hamshira ko'proq. Haqiqat ko'pincha ertalab keyin endi ko'rish mumkin kunning bemorning uchun shifokor donachalari bo'ladi. Bir necha marta, deb hamshira, u qon bosimini va haroratini o'lchash planshet, igna, oshiradi, shuningdek, boshqa shifokor amalga oshiradi. Etika va etika hamshira uni yaxshi va bemor uchun javob uchun yo'naltiradi. U suhbatdoshi va uning kasallik haqida savollarga javob Biroq, hech bir holatda u bo'lib qolmasligi kerak. Hamshira natijasida, bu mohiyatini yoki kasallik noto'g'ri tushungansiz mumkin, aslida ishtirok shifokor tomonidan amalga oshirilgan profilaktika ishlarini zarar bo'ladi.

BEMORLAR BILAN HAMSHIRALAR MUNOSABATLAR

Bu tez-tez bir bemor qo'pol bir shifokor ham, hamshira va hamshiralar ham emas bo'ladi. Normal sog'liqni saqlash muassasasida bunday bo'lmasligi kerak. Hamshiralar kasalxonada o'z qolish uchun (Shuning ichida) hamma narsani qilish, bemorlarning g'amxo'rlik uchun eng qulay va qulay edi. Shu bilan birga, ular bunga loyiq emas tibbiy savollarga javob berish uchun yana ham ko'proq, shuning uchun otryadining mavzularda suhbatlar bilan shug'ullanish va. Kasalliklari va ular bilan muomala tamoyillari mohiyatini hukm qilib, yosh xodimlar, ular faqat bir yoqlama darajasi mumkin, tibbiy tayyorgarlikdan yo'q.

SHIFOKOR BILAN MUNOSABATLAR HAMSHIRA

Professional etika va etika bir-biriga xodimlarni hurmat uchun chaqiradi. Aks holda, xodimlar ishlamaydi bardosh. Kasalxonada professional munosabatlar asosiy bog'laning hamshiralar bilan shifokorlar o'zaro hisoblanadi,

birinchi tibbiy opa-singillar komitet zanjiri hurmat o'rganishimiz kerak. Shifokor juda yosh, va ishlagan hamshira bir o'n yil emas, balki bo'lsa ham, u uning barcha talablarini bajarib, bir katta kabi uni davolash kerak hali. Bu tibbiy etika va deontoloji asoslari hisoblanadi. Ayniqsa, qat'iy shifokorlar hamshiralar bilan munosabatlarida bu qoidalarga bemorning huzurida amal qilishlari kerak. U joy u jamoa boshqarish imkoniyatiga ega rahbari, bir xil hurmatli odam, qiladi, deb ko'rish kerak. Bu holda, shifokorning nufuzi u ayniqsa kuchli bo'ladi. u shogird, shifokor maslahat olish uchun etarli tajribaga ega bo'lsa, bir vaqtning o'zida etika va deontoloji asos masalan, uning ajdod ba'zi alohida tarzda muayyan vaziyatda qildim, deb, hamshira taqiqlaydi emas. Norasmiy va muloyim tarzda berilgan bunday maslahat, yosh shifokor uchun haqorat, yoki uning professional imkoniyatlarning bir understatement sifatida idrok qilinmaydi. Oxir-oqibat, u o'z vaqtida shama uchun shukur qiladi.

KICHIK XODIMLAR BILAN HAMSHIRALAR MUNOSABATLAR

Etika va etika hamshira uni hurmat kichik xodimlari kasalxonalar bilan shug'ullanish nazarda tutilgan. Bu holda, ularning munosabatlari hech qanday

tanishtirish taqdim kerak emas. Ertami-kechmi hamshira ba'zi yoki boshqa hidoyat hamshira haqida da'volarni qilish boshlanadi, chunki aks holda, u, jamoa ichida parchalab bo'ladi, bir mojaro vaziyat bir shifokor bo'lishi mumkin, uning hal yordam berish uchun. Tibbiyot va axloqiy bu taqiqlamaydi etika. Xodimlar o'rtasida ziddiyatlar hal o'z to'g'ridan-to'g'ri vazifalarini, shu jumladan emas, chunki Biroq, o'rta va kichik xodimlar, kamdan-kam hollarda iloji kabi muammolar boricha shifokor yuklashga harakat kerak. Bundan tashqari, u ishchi foydasiga roga berishi kerak bo'ladi, va bu ikkinchi da'volar o'zi shifokor bo'lishi uchun olib kelishi mumkin. Hamshira so'zsiz opa barcha etarli nobud bajarish kerak. Nihoyat, qaror shu yoki boshqa manupulasyonlar o'zini emas oladi va ushlab turing va shifokor uchun.

AGAR HAMSHIRALAR O'RTASIDA O'ZARO HAMKORLIK

boshqa barcha shifoxona ishchilar kabi, o'zaro hamshiralar past profil va professional tutish kerak. Etika va etika hamshira uni har doim toza, qarash hamkasblari uchun muloyim bo'lish ko'rsatma. Hamkorlik o'rtasida yuzaga keladigan nizolar bir katta hamshira yoki kasalxonada kafedra hal mumkin. Bundan tashqari, har bir hamshira aniq o'z vazifalarini bajarish lozim. Xo'rlashlarining faktlar bo'lmasligi kerak. Bu katta tibbiy opa-singillar iz ayniqsa zarur edi. Agar u ham hech narsa emas, balki qabul qilingan amalga oshirish uchun yosh mutaxassis qo'shimcha ish vazifalari overextend bo'lsa, u uzoq vaqt etarli bu ish qoladi dargumon.

SHIFOKORLAR O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR

Tibbiyot va axloqiy etika eng qiyin tushunchalar. Bu tufayli biri va turli Anketalar har ikkala shifokorlar o'rtasidagi mumkin aloqalarni turli bo'ladi. Shifokorlar hurmat va aql bilan bir-biriga davolash kerak. Aks holda, ular faqat, shuningdek, uning obro'sini munosabatlarni talon emas, balki xavfi. Tibbiyot va axloqiy etika juda ular butunlay haqiqiy kelmaydi bo'lsa ham, uning hamkasblari hech kim bilan muhokama qilish uchun shifokorlar tomonidan tavsiya qilinmaydi. Shifokor muntazam ravishda boshqa shifokor yo'q, deb bemor muzokaralar, bu hollarda, ayniqsa, to'g'ridir. U abadiy bemor va shifokor o'rtasidagi maxfiy munosabatlarni barbod qilishi mumkin, aslida. Bu ba'zi qilingan bo'lsa ham, bemor bilan yana bir shifokor gapirish tibbiy roq, o'lik-end yondashuv hisoblanadi. Bu, albatta, bemorning ko'zlarida bir shifokor maqomini oshirish mumkin, lekin u ancha o'z hamkasblari tomonidan unga ishonch kamaytiradi. Haqiqat ertami-kechmi, shifokor muhokama o'rganadi deb. Albatta, u keyin uning hamkasbi sifatida ilgari xuddi shu yo'l muomala emas edi. shifokor u tibbiy roq qilgan bo'lsa ham, uning hamkasbi qo'llab-quvvatlash uchun juda muhim ahamiyatga ega. Bu shunday professional DEONTOLOJISI va axloqiy qilish talab qiladi. Xatolar sug'urta emas boshlab, hatto, eng yuqori malakali. Uning hamkasbi yoki bu vaziyatda shunday kirib emas, balki aks roqanga uchun birinchi marta bemorni ko'radi shifokor, har doim to'liq tushunish emas, deb yana.

Shifokor, shuningdek, ularning yosh hamkasblariga qo'llab-quvvatlashi kerak. Bu to'la-shifokor ish boshlash uchun, bir kishi ko'p yillar unutish kerak, deb tuyuladi. Bu vaqt mobaynida, u, albatta, nazariy va amaliy bilimlar ko'p oladi, lekin hatto ular bir bemor muvaffaqiyatli davolash uchun etarli emas. Bu ish joyida vaziyat tibbiy maktablarda, shuning uchun ularning malakasini katta e'tibor qaratildi, hatto, bir chiroyli, yosh shifokor, ko'proq yoki kamroq murakkab bemor bilan aloqada uchun tayyor bo'ladi nima katta farq qiladi, deb aslida tufaylidir. Etika va etika shifokor uning yosh hamkasbi qo'llab-quvvatlash uchun, uni nazarda tutgan. Shu bilan bir vaqtda, bu bilim hali tayyorlash, ma'nosiz qabul qilinmagan nima haqida gapirish. U endi xavf olish roga, madad so'ranglar edi, bir yosh shifokor aralastirmang mumkin, lekin inson uni hukm yordam intilmagan. Eng yaxshi variant oddiygina nima aytib bo'lardi. Tajriba va yosh shifokor tomonidan to'ldiriladi universitetda olingan bilim bilan amaliy ishlar bir necha oy ichida deyarli har qanday bemor bilan engish mumkin bo'ladi.

MUNOSABATLARNI BOSHQARISH VA SOG'LIQNI SAQLASH XODIMLARI

Etika va sog'liqni saqlash xodimlari etika kabi hamkorlik doirasida tegishli. Shifokorlar, ular bemorning davolash juda jalb tutmang bo'lsa ham – ma'muriyati vakillari, aslida. Bu ularning qo'l ostidagi qattiq qoidalarga amal qilish kerak bo'lgan ish bilan ularga baribir. Tibbiyot va axloqiy deontoloji asosiy tamoyillari buzilgan qaerda ma'muriyati o'sha vaziyatlarda tez qaror qabul qilish bo'lmasa, u qimmatli xodimlari yo'qotishingiz mumkin, yoki oddiygina rasmiy vazifalarini uchun ularni tegishli qilish. ularning qo'lida ishlaganlar bilan ma'muriyatining munosabat ishonchli bo'lishi kerak. Ularning xodimi rog qiladi, shuning uchun tibbiyot birligi bosh shifokor va bosh joyda bo'lsa, ular har doim, har ikki axloqiy va huquqiy jihatdan, uning xodimlari himoya qilish uchun harakat kasalxonada boshqarish foydali emas.

ETIKA VA DEONTOLOJI UMUMIY TAMOYILLARI

turli toifadagi, bir yo'l yoki tibbiy faoliyat bilan yana bir ulangan o'rtasidagi munosabatlar xususiy damlarda tashqari, shuningdek, har bir kishi uchun tegishli ekanligini, umuman yo'q. Birinchi navbatda, shifokor ta'lim lozim. Deontologiya va umuman tibbiy xodimlarni axloq, faqat shifokor har qanday holatda ham bemor uchun hech qanday zarar nazarda tutilgan. Tabiiyki, bilim bo'shliqlar barcha mavjud, lekin u boshqalar salomatligini ta'sir chunki shifokor, iloji boricha tezroq, ularni bartaraf qilishga harakat qilishi lozim, etika va deontoloji ko'rsatmalari tibbiyot xodimlari paydo qo'llaniladi. Aks holda, bemor bu shifokor etarli hurmat his qilish mumkin emas. Bu bemorning ahvoli kuchaytirishi qiladi shifokor tavsiyalari, rioya qilmaslik sabab bo'lishi mumkin. Chupon sofligi etika va deontoloji, balki sog'liqni saqlash standartlari xira shakllantirishdagi nafaqat ro'yxatdan o'tgan. Zamonaviy sharoit ko'proq sog'liqni saqlash xodimlari rioya va korporativ axloqiy talab qiladi. Bu amal

qilmasa, bemorlar tomonidan ishonch inqirozni boshdan shuning bugun va tibbiy xodim, kasb-hunar, hatto kamroq hurmatli bo'ladi.

ETIKA VA DEONTOLOJI QOIDALARI BUZILGAN, NIMA BO'LADI?

Tibbiyot xodimi axloqiy va Deontoloji asoslarini zid bo'lsa-da, juda muhim narsa, qilgan bo'lsa, bu holda, maksimal jazo u depremirovanie va bosh shifokor bilan suhbat bo'lishi mumkin. Yana jiddiy hodisalar ham bor. Biz shifokor uning shaxsiy obro'sini, balki butun kasalxonaga nufuzini nafaqat zarar mumkin oddiy chiqib, albatta, amalga oshiradi vaziyatlar haqida bormoqda. Bu holda, u etika va deontoloji bo'yicha komissiya ketadi. Tibbiyot muassasalari, uning deyarli butun ma'muriyati kiritilgan bo'lishi kerak. Komissiya boshqa sog'liqni saqlash professional iltimosiga yer bo'lsa, u ham mavjud bo'lishi kerak.

Juda o'xshash narsa bu voqea bir sud. Yig'ilish natijalariga ko'ra komissiyasi hukmni chiqaradi. Bu mumkin yoki ayblanuvchi xodimi oqlamoq va lavozimidan chetlashtirish qadar unga bir qancha muammolar olib kelishi mumkin. Bundan tashqari, bu chora faqat eng favqulodda holatlarda ishlatiladi.

NIMA UCHUN AXLOQIY VA ETIKA HAR DOIM HURMAT EMAS?

Birinchi navbatda, bu shifokorlar uchun shunday xarakterlidir bir oddiy professional burnout sindromi, tufaylidir. Bu vazifa odamlar bilan doimiy aloqa bo'lgan har qanday mutaxassisliklari, ishchilari orasida sodir bo'lishi mumkin, lekin bu holat eng tez sodir bo'ladi shifokorlar va uning maksimal zo'ravonlik etadi. Ularning qarorlari ko'pincha bir kishining hayoti bog'liq, chunki, bu, ko'p odamlar bilan doimiy muloqot tashqari shifokorlar kuchlanish holati doimo haqiqatni tufayli. Bundan tashqari, tibbiy ta'lim har doim shifokorlar sifatida ishga mos emas odamlar tomonidan qabul qildi. Bu holda biz kerakli bilim hajmi haqida gapirganda emas. Bu kam bo'lmagan muhim hisoblanadi muloqot qilish qobiliyati, odamlar va buni istagi bilan. Ba'zi o'lchov kamida Har qanday yaxshi shifokor o'z ishini, shuningdek bemorlar taqdirini tortmaslik kerak. Bu holda, u erda hech qanday etika va axloq kuzatilgan qilinmaydi. adayblovlar unga tushadi-da, tez-tez, etika yoki Deontoloji bilan bajarmaslik, tabib emas, aybdor. Ko'p kasal harakati, albatta qiyin bo'ladi va bu imkonsiz munosabat emas, aslida.

FARMATSEVTIKA SANOATI AXLOQIY VA DEONTOLOJI HAQIDA

Ushbu sohada ham shifokorlar ish bilan ta'minlangan va ularning faoliyati juda, juda bog'liq. Bu, shuningdek, farmatsevtika etikasi va etika bor ajablanarli emas. Avvalo, ular farmatsevtlar etarli darajada yuqori sifatli mahsulot ishlab chiqarilgan, deb aslida yolg'on va nisbatan arzon narxda sotish.

Har qanday holda ham, aptekachi uchun (hatto Uning fikricha, faqat mukammal) jiddiy klinik holda dori ommaviy ishlab chiqarish ishlatish uchun ruxsat yo'q. har qanday dori jami foydali ortiq yon ta'siridan, zararli ta'siri juda katta miqdorda olib kelishi mumkin, aslida.

QANDAY AXLOQ VA DEONTOLOJI RIOYA YAXSHILASH UCHUN?

Bu bo'lishi mumkin, kabi qavargan, ammo, juda ko'p pul masalalar bog'liq. Bu shifokorlar va boshqa sog'liqni saqlash xodimlari etarlicha yuqori ish haqi, axloq muammosi va DEONTOLOJISI ega mamlakatlarda, shuning uchun yomon zarur emas deb kuzatilmoqda. Ish haqi, ular yuqori darajada bo'ladi, chunki, bu, jo'natilmasligi rivojlantirishga katta qismi xorijiy mutaxassislar naqd haqida tashvishlanib juda ko'p yo'q, deb tükenniqlik (ichki shifokorlar bilan solishtirganda) tufayli emas.

Bu tibbiy muassasa ma'muriyatining quyidagi etika va deontoloji standartlarini saqlab qolish uchun ham muhim ahamiyatga ega. Tabiiyki, u va eng ularga rioya qilish kerak bo'ladi. Aks holda, xodimlar tomonidan etika va deontoloji qoidalar buzilishi, albatta, ko'p bo'ladi. Bundan tashqari, har qanday holatda ham, boshqa to'liq uchun so'ramayman ba'zi xodimlari talab qilinishi mumkin emas.

Etika va deontoloji poydevori umumiy majburiyatini saqlab eng muhim omil, bunday qoidalar borligi haqida tibbiy xodimlar uchun vaqti-vaqti bilan eslatmadir. Bu xodimlari bu yoki boshqa amaliy ishlari hal qilish bilan birga ishlash kerak davomida maxsus treninglar, ushlab mumkin. Bunday seminarlar sog'liqni saqlash muassasalari o'ziga xos xususiyatlarini bilish emas, balki o'z-o'zidan, balki tajribali psixolog rahnamoligida bo'lib o'tadi, agar yaxshi bo'ladi.

ETIKA VA DEONTOLOJI MYTHS

Bu tushunchalar bilan bog'liq asosiy anglashilmovchilik deb atalmish Gippokrat qasamyodi hisoblanadi. Bu shifokorlar bilan nizolarni, eng odamlar aniq esimda, deb aslida tufaylidir. Biroq, ular ehtiyoj bemor ko'proq rahmdil bo'lish, deb ishora.

Albatta, Gippokrat qasam tibbiy etika va deontoloji uchun ma'lum bir aloqasi bor. Bu darhol bemorlar haqida deyarli hech narsa aytilgan bor, deb qayd uning matni bilan tanishdi faqat biridir. Gippokrat qasam shifokorlar diqqat markazida U ularni va ularning oilalariga bepul davolash edi, uning o'qituvchilarga berilgan va'da. Uning ta'lim ishtirok etmadi o'sha bemorlarning, u hech narsa demaydi. Bundan tashqari, bugungi kunda, Gippokrat qasam barcha mamlakatlarda berilgan emas. Shuningdek Sovet Ittifoqida, u butunlay boshqacha bilan almashtiriladi. tibbiy muhitda etika va deontoloji bilan bog'liq yana bir jihati, individual huquqlari hurmat qilinishi kerak deb dalil, va bemor o'zlari hisoblanadi. Ular barcha darajadagi tibbiy xodimlar nisbatan muloyim bo'lish kerak.

Tibbiyot deontologiyasi — tibbiyot xodimlarining kasbga aloqador etikasi, doridarmon, umuman rogang ta'sirini oshirishga karatilgan xulqatvor taomillari. Deontologiya, ya'ni kishining xulqi, odobi haqidagi tushuncha 16-asrning boshlarida ingliz faylasufi va iqtisodchisi I. Bentam tomonidan taomilga kiritilgan. Tibbiyot deontologiyasiga oid ma'lumotlar uzoqtarixga ega. Aslida, Tibbiyot deontologiyasi keng falsafiy mazmunga ega bo'lib, bir qancha yo'nalishlardan iborat:— shifokor bilan

bemor o'rtasidagi;— shifokor bilan bemorning yaqin kishilari o'rtasidagi munosabat;— shifokorning hamkasblari bilan munosabati va h.k.

Tibbiyot deontologiyasiga vrachning sir saklashi, bemorning hayoti va sog'lig'i uchun tibbiyot xodimining javobgarligi, tibbiyot xodimlarining o'zaro munosabati masalalari va boshqa kiradi. Tibbiyot deontologiyasiga muvofiq, tibbiyot xodimi bemorga katta e'tibor berishi, uning sog'lig'ini tiklash yoki azobini yengillatish uchun butun bilimini sarflashi, bemorga uning sog'lig'i haqidagi faqat foyda keltira oladigan ma'lumotlarni aytishi (qarang Psixoterapiya), bemorning vrach bilan sirdosh bo'lishiga erishuvi zarur. Bemorning kasalligi haqida uning ishtirokida hamkasblari bilan so'zlashishi yaramaydi.

Tibbiyot deontologiyasining tibbiyot amaliyotida to'g'ri joriy qilinishi, shifokorning ongi, saviyasi, madaniyati, dunyoqarashi, bilim va qaysi jamiyatda yashayotganligi bilan chambarchas bog'liq. Kishilik jamiyatining turli davrlarida deontologik munosabatlar turlicha kechgan, u zamon talabiga moye ravishda o'zgarib rogan.

Tibbiyot deontologiyasi tibbiyot xodimlaridan yuksak insoniy fazilatlar, sofdillik, ziyraklik, odamiylik va boshqalarga ega bo'lishni taqozo etadi. Tibbiyot deontologiyasi xalqaro kodeksini Xalqaro vrachlar jamiyati tasdikdagan (1949, Jeneva). O'zbekiston Respublikasida tibbiyot intini bitiruvchilar „O'zbekiston shifokori“ning qasamyodini qabul qiladilar (1996-yildan).

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Qosimov E. Y., Shifokorning nutq madaniyati va bemor bilan muloqot san'ati, Tibbiyot deontologiyasi, 2002.
2. Tibbiyot deontologiyasi xalqaro kodeksini Xalqaro vrachlar jamiyati tasdikdagan (1949, Jeneva).
3. O'zbekiston Respublikasi fuqarolar sog'lig'ini saqlash to'g'risida 265-I-son qonuni (1996 yil 29 avgust,);
4. O'zR fuqarolar sog'lig'ini saqlash to'g'risida 265-I son qonuni (1996 yil 29 avgust,)ga asosan O'zbekiston Respublikasi SSVining 2019 yil 17 iyuldagi 161-son tibbiyot xodimlarining odob-axloq kodeksi to'g'risidagi buyrug'i.

Internet saytlari

1. <http://www.medline.ru>.
2. www.freebooks4doktors.com/fl/spec4.htm;
3. www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/
4. www.histology.narod.ru/